

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

матеріали VIII Міжнародної науково-методичної конференції, 23-25 січня 2009 року / Ред.кол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, С. В. Баранова, О. М. Медвідь. — Суми : СумДУ, 2009. — С. 133-135.
3. Швачко С. О. Про деякі аспекти мовотворчої функції / С. О. Швачко, І. К. Кобякова // *Studia Germanica et Romanica*. Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання. – 2004. – Т.1, №2. – С.21-30.

ОСОБЛИВОСТІ ВЛАСНИХ ІМЕН У ГЕРМАНСЬКИХ МОВАХ

Лисенко С. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – ст. викладач Дегтярьова Л. І.

Власні імена – антропоніми – є невід’ємною частиною фонових знань про мову та культуру. Вони зберігають у собі не лише лінгвістичну, але й культурно-історичну та лінгвокраїнознавчу інформацію. Антропонім, як одиниця мови, перш за все, слугує для номінації об’єктів соціальної дійсності. Суб’єктивність функціонування антропоніму проявляється у індивідуальності його вибору під час акту номінації, а також в асоціативному перенесенні суттєвих якостей об’єкта на значення самого антропоніму, що, у свою чергу, відображається на подальшому його функціонуванні. «Многослойная информация реверберуется в сознании и ментальности субъектов посредством смысловых ассоциативно-образных и эмоционально-оценочных компонентов» [2, с. 98-102].

Центральною проблемою ономастики є вивчення процесу номінації. Виходячи з семантичної природи власних імен (ВІ), серед лінгвістів виділяються дві точки зору: 1) власні імена не володіють значенням; 2) імена власні володіють значенням. При дослідженні лексикографічних джерел було виявлено, що власні імена у словникових статтях більше відносяться до лексеми «ім’я», тоді як трактування загальних можна знайти у розділі «назва». Власні назви є загально визнаними репрезентантами не лише національної мови, але й національної культури, що є складовою соціокультурного аспекту власних імен. Освоєння навколишнього світу людиною нерозривно пов’язує пізнання та оцінку вивчених явищ. У свідомості людини послідовно актуалізуються ті явища природи та реалії, які

представляють для неї виняткову цінність. Т. І. Вендіна зазначає, що уявлення людини про навколишній світі формує глибинну основу її системи цінностей. [1, с. 12-31]. Антропонімікон тісно пов'язаний із досвідом людини, історією, культурою та релігією. Оскільки під час процесу комунікації, когніція людини декодує закладений смисл через позамовні асоціації, то національно марковані антропоніми, акумулюючи у собі необхідні історичні та культурні особливості лінгвокультури, сприяють правильній інтерпретації носія мови.

При семантичному аналізі тематичних груп антропонімів у германських мовах диференціюються культурно-історичний компонент (соціальна, історична, етнічна, етимологічна складові), буквальне значення імені, тобто, дономастичне значення та асоціативний компонент (конотативна та експресивна складові). Більшість суто англійських імен з'явилися у сучасній англійській мові шляхом: 1) словоскладання: Mary + Anna = Marianna, Jo + Anna = Joanna, Mary + Ellen = Maryellen; 2) деривації: Anna + суфікс ette = Annette, Jody + суфікс enne = Jodenne, Henry + суфікс ette = Henriette; 3) онімізації апеллятивів: Rose, Duke, Ruby, Prince; 4) трансонімізації: Garfield, Freeman, Heywood. Практично всі староанглійські ВІ, які збереглися в антропоніміконі англійської мови, є чоловічими іменами, наприклад: Adalbert, Bailey Carl, за винятком кількох жіночих імен: Audrey, Charlotte, Eartha. На відміну від англійської, німецький антропонімічний корпус здебільшого складається із імен, запозичених із давньогерманських мов: *Helmut, Berthold, Erhard, Humber*. Більшість цих імен активно використовується з моменту їх запозичення, і вони є все ще досить популярними. Німецькі імена, такі як *Gottschalk, Helfgott, Irma*, займають друге місце за кількістю одиниць. У всіх германських мовах, враховуючи англійську та німецьку, спочатку панувала однойменність. У сталих на той час суспільних умовах життя, в епоху родоплемінних відносин, було досить одного імені для ідентифікації особи як одноплемінника або члена іншого племені. Історичні, соціальні та культурні фактори, у купі із географічним становищем сформували запозичені етимологічні групи в системі англійських та німецьких ВІ: 1) латинську: англ.: *Beata, Festus, Laurence*; нім.: *Marius, Benedictus, Constantinus*; 2) давньогрецьку: англ.: *Cassandra, Damian, Hebe*, нім.: *Wigmar, Luitbald, Adalbald*; 3) давньоєврейську: англ.: *Abel, Abraham, Farkas, Beile*, нім.: *Joachim, Daniel, Samuel*; 4) прагерманську: англ. *Adelaide*,

Berthold, Bertha, нім. *Wolfgang, Hartwin, Ulrich*; 5) норвезьку: англ. *Fraser, Gustavus, Kerr*, нім. *Helga, Baldur*.

Власне ім'я як слово чи словосполучення слугує для виділення іменованого ним об'єкта серед інших: його індивідуалізації та ідентифікації. Антропонімічна система германських мов історично поповнювалася через словоскладання, деривацію, онімізацію апелятивів, трансонімізацію та запозичення. Антропонімікон мови формується під сильним впливом екстралінгвістичних факторів, унаслідок чого зберігає у собі національний досвід.

1. Вендина Т. И. Словообразование и «сокрытые смыслы» языка культуры / Т. И. Вендина // Вестник Московского университета. Сер. 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2001. № 2. С. 12-31.
2. Дегтярева Л.И. Густативная реверберация в хлебных антропонимах/ Л. Дегтярева // East European Scientific Journal – 2016. – №7(2). - С.98-102) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://eesa-journal.com/wp-content/uploads/2016/05/EESJ_7_2.pdf.
3. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного / А. В. Суперанская. - М.: Наука, 1973. - 364 с.
4. Себрюк А. Н. Становление и функционирование афроамериканских антропонимов: дисс. канд. фил. наук : 10.02.04 / Себрюк Анна Набиевна. - Москва, 2014. – 224 с.
5. Швачко С. О. У царині номінативних і комунікативних одиниць. Видавництво СумДУ . – 2009.

ФУТБОЛЬНИЙ СЛЕНГ В ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНИХ ЗМІ

Лубенець Є. М.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник — канд. філол. наук, доцент Дорда В. О.

Сленгові вирази займають значне місце в англійській лексикології і їхнє число постійно зростає. Після розширення культурних рамок суспільства, сленг також почав з'являтися у літературі, пресі та в мові освічених людей. Тому не дивним є побоювання лінгвістів та лексикографів та прохолодне ставлення до стрімкої популярності сленгу. Їхнє відношення коливається від